

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра обліку і оподаткування

ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ (М. КИЇВ)
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ

ННІ "КАРАЗІНСЬКИЙ БАНКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ"

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

за матеріалами

НАУКОВОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ З ПРОБЛЕМ ВИЩОЇ
ОСВІТИ І НАУКИ

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬО-ВИХОВНОГО
ПРОЦЕСУ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ В УМОВАХ
СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ»

18 листопада 2022 р.

https://fmab.khadi.kharkov.ua/index.php?id=1281&no_cache=1

ХАРКІВ

УДК 004; 159; 311; 316; 330; 331; 338; 339; 351; 354; 356; 37; 371-374; 376- 379; 504; 614; 622; 65; 656-658; 621; 811.

Голова організаційного комітету:

Богомолів В.О. Заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України, академік Транспортної академії України, ректор ХНАДУ, доктор технічних наук, професор

Батракова А.Г. - проректор з науково-педагогічної роботи ХНАДУ, професор, доктор технічних наук

Шевченко І.Ю. – лауреат Премії Верховної Ради України, почесний викладач ХНАДУ, декан факультету управління та бізнесу ХНАДУ, доктор економічних наук, професор

Ковальова Т.В. - доцент кафедри обліку і оподаткування ХНАДУ, кандидат економічних наук, доцент

Члени оргкомітету:

Маліков В.В. – професор кафедри обліку і оподаткування ХНАДУ, доктор наук з державного управління, професор

Криворучко О.М. – завідувач кафедри менеджменту ХНАДУ, доктор економічних наук, професор

Дмитрієва О.І. - завідувач кафедри економіки і підприємництва ХНАДУ, доктор економічних наук, професор

Дорошенко Г.О. – завідувач кафедри економіки та менеджменту ХНУ ім. В.Н.Каразіна, доктор економічних наук, професор

Калініченко Л.Л. – професор кафедри економіки та менеджменту ХНУ ім. В.Н.Каразіна, доктор економічних наук, професор

Ковальов П.А. - начальник кафедри пожежної та рятувальної підготовки НУЦЗУ, полковник служби цивільного захисту, кандидат технічних наук, доцент

Беляєва Л.А. - доцент кафедри обліку і оподаткування ННІ "Каразінський банківський інститут" Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, кандидат економічних наук, доцент.

Воляник Г.М. – доцент кафедри обліку і аудиту Національного лісотехнічного університету, кандидат економічних наук, доцент

Вербицька В.І. - доцент кафедри обліку і оподаткування ХНАДУ, кандидат економічних наук, доцент, *відповідальний секретар конференції.*

Матеріали друкуються в авторській редакції. Організаційний комітет не відповідає за оригінальність тексту, достовірність фактів, власних імен та іншу інформацію, використану в публікаціях. Автори та їх наукові керівники несуть відповідальність за зміст наданого для участі у конференції матеріалу та гарантують відсутність в ньому академічного плагіату.

Друкується за рішенням Ради факультету управління та бізнесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. Протокол № 4 від 21.11.2022.

Актуальні проблеми освітньо-виховного процесу та шляхи їх вирішення в умовах сучасних викликів: *Збірник наукових праць за матеріалами наукової інтернет - конференції з проблем вищої освіти і науки* (18 листопада 2022 р.). Харків, ХНАДУ, 2022. 421 с. URL: https://fnab.khadi.kharkov.ua/index.php?id=1281&no_cache=1

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1.

НОВІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ У СВІТЛІ ІННОВАЦІЙНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Дмитрієва О.І.

МЕРЕЖЕВА МОДЕЛЬ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМОК ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ.....17

Ходзицька В. В.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ “МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ”.....19

Voronova Ye. M.

PROJECT TECHNOLOGY AS A COMPONENT OF EDUCATIONAL PROCESS.....23

Клеба А.І., Тарасовська В.О.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПЕДАГОГІЧНІЙ ОСВІТІ ЩОДО ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....29

Кудрявцев В.М.

ТРЕНІНГОВІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА.....32

Комар О.С.

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КЛАСИЧНИХ ТА НОВІТНИХ КОМУНІКАТИВНИХ МЕТОДИК ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....36

Бабайлов В.К.

ВПРОВАДЖЕННЯ ОСНОВНОГО ЗАКОНУ ЛОГІСТИКИ У ПРАКТИКУ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ.....43

Полежаєв Ю.Г.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНОЇ ГРАМОТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ В ЗВО.....45

<i>Нестеренко І.Б.</i>	
ПЕРЕВАГИ ЗАСТОСУВАННЯ ХМАРНИХ СЕРВІСІВ В ОСВІТІ.....	49
<i>Гоков О.М.</i>	
НОВІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ФІЗИЧНІ ОСНОВИ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ РОЗВІДКИ”.....	55
<i>Корогод Н.П., Новородовська Т.С.</i>	
ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ВІД ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ПІДПРИЄМСТВ.....	64
<i>Остатцев Є.Ю., Красномовець В.А.</i>	
SMART-ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ТУРИЗМУ.....	71
<i>Ярмолевич О.І., Зимович Ю.А., Єфанов В.</i>	
ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНИХ НАВИЧОК У МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ЗСУ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З ІМ.....	74
<i>Федотова І.В., д.е.н., Бочарова Н.А.</i>	
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СФЕРІ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ.....	80
<i>Калініченко Л.Л., Пакуліна А.А.</i>	
РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ФОРМУВАННІ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ.....	85
<i>Захарова Д. Р.</i>	
КОНЦЕПЦІЯ ПІДГОТОВКИ ШКОЛЯРІВ ДО НАУКОВО- ДОСЛІДНИХ РОБІТ КОНКУРСУ-ЗАХИСТУ МАН.....	88
<i>Кисельова О.Б.</i>	
ДІДЖИТАЛ-ЕКСКУРСІЯ ЯК ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	93
<i>Хорошилова І.О.</i>	
ІННОВАЦІЇ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ.....	97

Секція 2.

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОЇ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Криворучко О.М.

ВИКОРИСТАННЯ БЕНЧМАРКІНГУ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....103

Дорошенко Г.О., Калініченко Л.Л.

ЕТИКА І МОРАЛЬ ЯК РЕГУЛЯТОРИ ПОВЕДІНКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ.....109

Нікуліна Н.В.

МЕДІАКОМУНІКАТИВНА КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТНЬО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ: ДОСВІД КАФЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА ХНАДУ.....112

Савченко Л. Л., Сініченкова А. С., Отич Г.С.

ВИХОВАННЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОСТІ У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ.....115

Непран А.В.

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ І ПРОФЕСІЙНІ НАВИЧКИ СТУДЕНТІВ-ЕКОНОМІСТІВ.....119

Бондаренко А.О.

ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ІНЖИНІРИНГ ГІРНИЧИХ МАШИН ТА КОМПЛЕКСІВ ДЛЯ ПІДВОДНОГО ВИДОБУТКУ КОРИСНИХ КОПАЛИН».....122

Ілляшенко С.М., Шитуліна Ю.С., Ілляшенко Н.С.

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ВИЩОЮ ОСВІТОЮ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....125

Приймак С.В., Гончарук С.М.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ОБЛКУ І ОПОДАТКУВАННЯ.....129

<i>Клеба А. І., Прокопенко-Дубова Д. Ю.</i> ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТУ	133
<i>Бондаренко А.О.</i> ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПЛАНУВАННЯ ДОСЛІДНИХ ВИПРОБУВАНЬ УСТАТКУВАННЯ ТА ОБРОБКА РЕЗУЛЬТАТІВ»	136
<i>Курцев О.Ю.</i> УМОВИ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	139
<i>Abraham Yu.V.</i> FEATURES OF STATE EDUCATION POLICY FORMATION	141
<i>Леонтьєва Л.В.</i> ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАКРІПЛЕННЯ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	144
<i>Петренко В.О., Фонарьова Т.А., Бушувєв К.М.</i> РОЛЬ І МІСЦЕ ТЕХНОЛОГІЇ ПРЕЗЕНТАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЕКТІВ ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ДИЗАЙНУ В КОНТЕКСТІ ПОЄДНАННЯ БІЗНЕСУ, НАУКИ ТА ОСВІТИ	149
<i>Деділова Т.В.</i> ПЕРЕВАГИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ У ВИЩІЙ ОСВІТІ	154
<i>Статівка Є.С.</i> МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРИМЕНТУ ЩОДО ВПЛИВУ ТЕМПЕРАТУРНОГО ГРАДІЄНТУ МАТЕРІАЛУ НА ПОКАЗНИКИ АКУСТИЧНОГО ДАТЧИКА ВІДСТАНІ	156
<i>Сук П.Л.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ В НАВЧАННЯ МЕТОДИКИ РОЗПОДІЛУ ВИТРАТ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ МЕТОДОМ АМОРТИЗАЦІЇ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ НА ОСНОВІ ФІНАНСОВИХ ДОХОДІВ	159

Чернуха А. А.

**ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ПО
ВИПРОБУВАННЯМ ЛИЦЬОВИХ ЧАСТИН ІЗОЛЮЮЧИХ
АПАРАТІВ РІЗНИХ ТИПІВ.....164**

Романова Т. А.

**ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.....166**

Секція 3.

**ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСВІТНІХ
ТРАЄКТОРІЙ: ТЕНДЕНЦІ ТА ПРОБЛЕМИ**

Давидченко І. Д.

**ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ:
ТЕНДЕНЦІ ТА ПРОБЛЕМИ.....170**

Майборода Ю.В.

**ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ.....174**

Ачкасова Л.М., Водолажська Т.О.

**ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ТРАЄКТОРІЇ ОСВІТИ
СТУДЕНТА 177**

Куценко О.І., Птуха К.О.

**ФОРМУВАННЯ ТРАЄКТОРІЇ ІДЕЇ ВІДКРИТТЯ ЗАКЛАДУ
ХАРЧУВАННЯ В КОРПУСІ ЕКОНОМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
ХНУ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА.....181**

Кудрявцев В.М.

**ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ
СТУДЕНТІВ У МІЖНАЦІОНАЛЬНОМУ СПІЛКУВАННІ 192**

Клеба А. І., Кушнарченко В. С.

**ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСВІТНІХ ТРАЄКТОРІЙ:
ТЕНДЕНЦІ ТА ПРОБЛЕМИ.....196**

Бредіхін В.М., Яновська С.Г., Бредіхіна М.В.

ОЦІНКА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ - ПСИХОЛОГІВ ДО ЗДІЙСНЕННЯ СВОЄЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....199

Деділова Т.В.

ОБҐРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ 203

Болдовська К.П.

СИСТЕМА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАГІСТРІВ З ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОБЛІК МІЖНАРОДНИХ ОПЕРАЦІЙ».....205

Величко Я.І.

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСВІТНИХ ТРАЄКТОРІЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....208

Прокопенко Н.В.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ 212

Кривошапов С.І.

РІЗНИЦЯ МЕТОДІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ ДЛЯ ОЧНОЇ І ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ.....217

Секція 4.

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНИХ ТА ОСОБИСТІСНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Шевченко І.Ю., Цема В.Є.

АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД МОЖЛИВОСТЕЙ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ ІНОЗЕМНИМИ ГРОМАДЯНАМИ В УКРАЇНІ.....225

Маліков В.В.

**ПРО ДЕЯКІ ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНИХ ТА
ОСОБИСТІСНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ ОБЛКОВИХ
ПРАЦІВНИКІВ.....229**

Юр'єва І.А.

**ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АНАЛІТИЧНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ».....233**

Ковальова Т.В., Маренич Т.Г.

**ПРО АНАЛІЗ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ОБЛК І
ОПОДАТКУВАННЯ».....237**

Леценко Є.В.

**МОДЕЛЬ СЕЕН-ПЕДАГОГА У КОНТЕКСТІ ПОСИЛЕННЯ
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОГО АСПЕКТУ ОСВІТНЬОГО
ПРОЦЕСУ ЗЗСО В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ В
УКРАЇНІ.....242**

Бочарова Н.А., Федотова І.В.

**ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ПОЗАНАВЧАЛЬНИЙ ЧАС.....246**

Дяченко М. Д.

**ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ МЕДІАГРАМОТНОСТІ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....250**

Савченко Л.Л., Сініченкова А.С., Савченко Д.Р.

**ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ
ОСОБИСТОСТІ.....253**

Гармаш С.В.

**ПОШИРЕННЯ НЕГАТИВНИХ ТЕНДЕНЦІЙ У ВИЩІЙ ШКОЛІ ЗА
РОКИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ В АСПЕКТІ
ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНИХ ПРОЦЕСІВ.....259**

Кудрявцев В.М.

**МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ
СТУДЕНТІВ ЗА УМОВ МІЖНАЦІОНАЛЬНОГО
СПІЛКУВАННЯ.....263**

Непран А.В.

ПРОФЕСІЙНІ НАВИЧКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА.....267

Птащенко О.В.

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ.....268

Понікаровська С.В.

СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОСТІ ПЕРЕКЛАДАЧА.....271

Нестеренко В.Ю.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «КОШТОРИСНА СПРАВА» ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОП «ЕКОНОМІКА».....275

Поленякіна А.І.

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ РЕКЛАМНОЇ СФЕРИ.....277

Корсунова К.Ю.

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ ТОЛЕРАНТНІСТЬ.....280

Бабайлов В.К.

НЕОБХІДНІСТЬ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНИХ ТА ОСОБИСТІСНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З АКЦЕНТОМ ПЕРЕВАЖНО НА ПІДПРИЄМНИЦЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ.....284

Воронюк Є.В.

РЕСУРСНЕ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....286

Шершенюк О.М.

ОСОБЛИВОСТІ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ У ЗДОБУВАЧІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....289

Непран А.В.

ПРОФЕСІЙНІ НАВИЧКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА.....267

Птащенко О.В.

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ.....268

Понікаровська С.В.

СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОСТІ ПЕРЕКЛАДАЧА.....271

Нестеренко В.Ю.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «КОШТОРИСНА СПРАВА» ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОП «ЕКОНОМІКА».....275

Поленякіна А.І.

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ РЕКЛАМНОЇ СФЕРИ.....277

Корсунова К.Ю.

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ ТОЛЕРАНТНІСТЬ.....280

Бабайлов В.К.

НЕОБХІДНІСТЬ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНИХ ТА ОСОБИСТІСНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З АКЦЕНТОМ ПЕРЕВАЖНО НА ПІДПРИЄМНИЦЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ.....284

Воронюк Є.В.

РЕСУРСНЕ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....286

Шершенюк О.М.

ОСОБЛИВОСТІ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ У ЗДОБУВАЧІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....289

Кухар В. Ю., Москальова Т.В.

ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «КОМП'ЮТЕРНИЙ ІНЖИНІРИНГ ПІДЙОМНО-ТРАНСПОРТНИХ МАШИН» В ДИСТАНЦІЙНОМУ ФОРМАТІ.....348

Кудрявцева О.В.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ ДО САМООСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСОБАМИ ПРОЕКТУВАННЯ.....355

Бабайлов В.К.

КОНСПЕКТ ЯК НАЙВАЖЛИВІШИЙ ЗАСІБ І КРИТЕРІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ І ЯКОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ.....359

Крайнюк О.В.

ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ.....361

Байрамов Р.С.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЖУРНАЛІСТІВ ДО ПРОФЕСІЙНО-ТВОРЧОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ.....365

Водолажська Т.О., Ачкасова Л.М.

КАДРОВА ПОЛІТИКА ЗВО - СТРИЖНЕВИЙ ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО РОЗВИТКУ.....368

Мелещенко Р.Г.

АНАЛІЗ ВИКЛАДАННЯ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИХ МЕТОДІВ ПОПЕРЕДЖЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ.....371

Прокопенко М.В.

ТЕХНІКО – ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ.....374

Белюченко Д.Ю.

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ТРЕНУВАНЬ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ТРЕНАЖЕРУ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ГАЗОДИМОЗАХИСНИКІВ «ЛАБІРИНТ».....377

Секція 6.

**ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЗВОРОТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ В УПРАВЛІННІ ПЕДАГОГІЧНИМ
ПРОЦЕСОМ**

Рябець С. І., Рябець І. С.

**ЗАСТОСУНОК TEAMSPEAK ЯК ЗАСІБ ДИСТАНЦІЙНОГО
НАВЧАННЯ.....380**

Кирчата І.М., Костенко Ю.О.

**ЗАХОДИ З ОПТИМІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ
ДО НАВЧАННЯ.....382**

Перунова О.М., Вербицька В.І., Половко А.В.

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ.....384

Нестеренко В.Ю.

**ЦИФРОВІ ЗАСОБИ КОМУНІКАЦІЇ В ДИСТАНЦІЙНОМУ
НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....387**

Gokov A.M.

**PECULIARITIES OF INFORMATION TECHNOLOGIES FOR
PROCESSING OF DATA ARRAYS OF ENVIRONMENTAL
MONITORING OF NATURAL AND TECHNOGENIC OBJECTS OF
DIFFERENT SCALE IN GEOINFORMATION SYSTEMS.....389**

Вербицька В.І., Бредіхін В.М.

**ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ
ВИПУСКНИКІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА ШЛЯХИ
ЇХ ВИРІШЕННЯ.....393**

Удовенко С.Г., Чала Л.Е.

**АЛГОРИТМ ПЕРСОНАЛІЗАЦІЇ КОНТЕНТУ НАВЧАЛЬНИХ
КУРСІВ НА ОСНОВІ ПЛАТФОРМИ OPEN EDX.....398**

Павленко О.В.

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСОВУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЗДОБУВАЧІВ.....402

Комар О.С., Яремчук В.О.

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....407

Деділова Т.В.

ІНТЕРАКТИВНІ ОНЛАЙН ДОШКИ ТА ЇХ МОЖЛИВОСТІ.....411

Вербицька В.І., Осадчий Д.Г.

ВПЛИВ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ ЗНАНЬ.....413

Юр'єва І.А.

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....417

**PECULIARITIES OF INFORMATION TECHNOLOGIES FOR
PROCESSING OF DATA ARRAYS OF ENVIRONMENTAL
MONITORING OF NATURAL AND TECHNOGENIC OBJECTS OF
DIFFERENT SCALE IN GEOINFORMATION SYSTEMS**

*Gokov A. M., cand. of phys.-math. sci., associate professor
S. Kuznets Kharkiv National University of Economics*

Introduction.

The development of computerized systems for environmental monitoring of objects of various sizes is an important direction in modern environmental research and in practical activities for the protection of the environment and public health. This task is very relevant for spatially dispersed objects that differ in a number of features, such as: distribution over a large area; the complexity of organizing regular monitoring and maintenance; continuous operation in an aggressive environment; large capital and operating costs for the creation and use.

The paper presents an analysis of information technologies for processing data arrays of environmental monitoring of natural and man-made objects of various scales in geographic information systems (GIS).

Main part.

It is known that traditional methods of collecting and processing a data array during the operation of environmental monitoring systems do not allow, without the use of modern computer information technologies, to obtain reliable operational information, to model the level of technogenic loads on the components of the natural environment, to make expert and predictive assessments for making optimal management decisions. In recent years, one of

the main directions in the development of environmental monitoring systems has been the use of promising information technologies, the latest software developments and multifunctional analysis tools called GIS. A modern geographic information system can be defined as a set of hardware and software tools, geographic and semantic data, designed to receive, store, process, analyze and visualize spatially distributed information.

The main advantage of GIS lies in the set of tools for creating and combining databases with the possibility of their geographic analysis and visualization in the form of different maps, graphs, diagrams, direct linking to each other of all attributive and graphic data. GIS uses various methods of information transformation: into a given coordinate system, classification of monitoring objects by their attributes, generalization, spatial modeling and interpolation. Classification and clustering methods are widely used to classify spatial data according to the indicators used. Automated image analysis, in particular multispectral data, uses supervised and unsupervised classification algorithms. Monitoring of changes in ecological systems requires the use of algorithmic procedures for detecting dynamic changes (dynamic maps). Such procedures are based on classification methods and overlay GIS technologies. For these purposes, compositions of multi-temporal images, image algebra, comparison of the results of classifications of equally temporal images, etc. are used. To implement a decision-making system for monitoring natural and man-made objects of various scales, the apparatus of fuzzy set theory is used.

In computerized environmental monitoring systems, it becomes possible to carry out remote generalization - geometric and spectral generalization of images in images, determined by a complex of technical factors and natural features of the environment. In this case, the spectral and geometric characteristics of objects are integrated (synthesized), and a change in the image detail leads to a restructuring of its structure. In particular, automatic (logic-

machine) generalization manifests itself in a formalized selection, smoothing and filtering of an image in accordance with specified formal criteria.

An important component of modern information technologies for processing arrays of environmental monitoring data has become the use of intelligent systems based on fuzzy logic in the analysis of environmental situations in geographic information systems. It is known that the tasks of improving the environment include solving many complex, non-linear tasks that are difficult to formalize and require knowledge in many aspects of the environment, including environmental monitoring. Modern environmental monitoring tools and the information and control systems that support them are complex multifunctional multi-mode distributed systems in which complex data and knowledge are processed jointly. The most striking feature of human intelligence is its ability to make correct decisions in an environment of incomplete and fuzzy information. Therefore, modern automated monitoring systems should be considered as systems that, in terms of these properties, approach a person, and which help him influence the state of the environment. They should be developed on the basis of modern information technologies that would provide them with a significant increase in the level of information and intellectual support.

The main advantage of GIS lies in the set of tools for creating and combining databases with the possibility of their geographic analysis and visualization in the form of maps, graphs, diagrams, direct linking to each other of all attributive and graphic data. Modern environmental GIS allows you to work with maps of various ecological layers and automatically build a map of a qualitative assessment of environmental hazards. This process requires a highly skilled expert. Therefore, there is a need to automate the decision-making process and modeling the processes of approximate reasoning of a person becomes the central direction of automating the activities of a decision-maker based on an analysis of the environmental situation. Environmental monitoring

systems based on GIS can be considered as intelligent systems based on human knowledge. For this, the existing GIS was supplemented with a decision-making subsystem. The relevance of considering this class of systems is due to their ability to accumulate and generalize knowledge, to develop hypotheses, forecast and make decisions.

When solving environmental problems, situations arise when either the necessary sensors of primary information are not available, or existing measuring instruments do not provide the required information at the pace of the process, or only qualitative information about the control object is available. In such situations, it is necessary to have information technologies that provide decision-making that would allow obtaining the required information based on computer processing of high-quality or fuzzy information about the object. The methodology and software for creating the required model of an environmental monitoring system are based on fuzzy mathematics and are based on the hierarchy analysis method and fuzzy set theory, in which the main part of the information necessary to build a model is qualitative or fuzzy. To select a clear value of the control function, the method of weights is used. To implement a decision-making system, the apparatus of the theory of fuzzy sets can be used. As a mathematical model of weakly formalized problems, fuzzy control algorithms are used, which make it possible to obtain approximate solutions that are no worse than when using exact methods. With the help of fuzzy sets, it is possible to create methods and algorithms capable of modeling human decision-making techniques in the course of solving various problems. In particular, it is possible to carry out a classification, on the basis of which a decision-making system is built. Methods of the theory of fuzzy sets allow: a) to take into account various kinds of uncertainties and inaccuracies introduced by the subject and control processes, and to formalize the verbal information of a person about the task; b) significantly reduce the number of initial elements of the control process model and extract useful information for constructing a control algorithm.